

יוני רז פורטוגלי

המחרטה

לנד"כ

1.

ערב קר אחד בחודש נובמבר יצאתי להליכה קצרה בשכונה לאחר שלושה ימים של הסתגרות בדירתי. התגוררתי אז ברחוב אחד העם, ובמהלך אותם הימים עברתי על רשימות מסכסוך משפטי בין אמי ובין משפחת אחותה, יהודית. את קלסרי המסמכים והיומנים תכננתי אז להפוך לנובלה קצרה, אך כמות החומר הייתה עצומה וניתקה אותי מסדר הימים והלילות. בעלה של יהודית גזל בעורמה מאמי וממני שמינית משטחי חלקת סבתי, המגיעים לנו על פי צוואה שניתנה בעל פה בנוכחות האחיות. הוא טען שמשום שאביה של יהודית לא אימץ את אמי באופן רשמי – עקבותיו של סבי, שנשאר בפראג, נעלמו – מגיעה לנו רק שמינית משטחי הנחלה. בסופו של תהליך גישור מפותל הוחלט כי על אמי להעתיק את ביתה כשלושים מטרים ממוקומו הנוכחי, בעזרת מנופאי.

עשיתי סיבוב קצר בגן יעקב וחזרתי אל הדירה. בחדר המדרגות החשוך של הבניין הבחנתי לפתע באדם מכוסה שמיכה, יושב על שרפרף בחשכת

הפרוודור ומנמנם. כשהתקרבת זיהיתי את ארנון, שכני בן השמונים. מעונו הרשמי היה חדרון הכביסה שעל הגג.

2.

למחרת ישבתי בסלון, קורא וממיין את החומרים הרבים שהצטברו על שולחני. השעה הייתה אחת בלילה, ותנועת הרכבים משדרות רוטשילד כמעט פסקה. הידיעה כי שאר האנשים סביב ישנים בעודי מתקדם בעבודתי העניקה לי תחושה נעימה של מעשה רמייה. נשענתי לאחור בכיסאי כשלפתע עלו מחדר המדרגות קולות מהומה. ארנון הטיח מסגרת חלון באחד הקירות, הולם שוב ושוב כאחוז טירוף. בין הטחה להטחה זעק "חמור!".

קשה היה לי כך להתקדם בעבודתי, הלא בין כה וכה אבדתי בתוך ערימות המסמכים. קמתי משולחן המחשב וסגרתי את חלון המטבח, את דלת המטבח ואת דלת הסלון. במבצרי בפנינת המחשב היה הרעש נסבל. ודאי יתעייף בקרוב, הערכתי, ומשכתי את הזמן. כעבור זמן קצת שככו אמנם המהלומות וקריאות הגנאי, אך אני לא יכולתי עוד להתרכז. כיביתי את המחשב והצטרפתי אל טוני, בת זוגי, בחדר השינה.

3.

לילה נוסף עבר, ובפתח הבניין הבהבו אורותיה של ניידת משטרה חונה. בחדר המדרגות התנהלה חקירה. עמדתי על כיסא במטבח ותחבתי את ראשי אל מחוץ לחלון, מאזין לשיחתו של ארנון עם צמד שוטרים שהזמין. הוא התלונן על רעשים בלתי נסבלים של מחרטה, שקודחים במוחו כבר כמה לילות. לטענתו, הרעשים הגיעו מדירה מסוימת בקומה החמישית בבניין הסמוך. בגלל הרעשים נאלץ לעזוב את הגג ולישון בחדר המדרגות, הסביר. משפטיו של ארנון נבלעו זה בזה, ללא התחלה או סוף ברורים. קולו הגיע עמום, כאילו מתוכו דיבר אדם נוסף, קטן יותר. השוטר רצה לדעת איזה רעשים בדיוק ארנון שומע, וארנון השיב: גירודים, ניסורים וחריטות.

עקבתי מהמרפסת אחר שני השוטרים יוצאים אל הרחוב ונכנסים אל הבניין הסמוך. עשר דקות אחר כך כבר נמצאו שוב בחדר המדרגות. זו דירת מגורים רגילה, דיווח השוטר לארנון. לא היו שם מכונות או משהו כזה, אמר. אנשים רגילים. למעשה, סיפר, הם עצמם מעוניינים להגיש תלונה נגד ארנון על הטרדה. אך השוטר שכנע אותם לרדת מהעניין: מדובר בבחור טוב, מבוגר, אמר להם, והוא מבטיח להפסיק להשתולל.

4.

המאבק המשפטי בין משפחת גרינשפן לבינינו החל במפתיע. בוקר אחד קיבלה אמי מכתב מהמועצה המקומית אזור. במכתב נכתב כי בקשת ההיתר שהגישו, בדיעבד, למבנה היביל שהניחה בחלקת המשפחה, נדחתה בשל התנגדות שהגיש בא כוחה של אחותה. עד אותו רגע, כאמור, היחסים בין אמי ודודתי היו טובים. יהודית ובעלה היו אלו שתיווכו בין אמי לאדריכל שתכנן ובנה את ביתה על אדמת המשפחה, בצמידות לחלקה שהוענקה להם. לאחר שקראה אמי את המכתב התקשרה אל יהודית ושאלה מדוע התנגדה לבקשת ההיתר. יהודית אמרה שהיא יודעת טוב מאוד – והאשימה את אמי כי ביקרה מאחורי גבה במשרדי מנהל מקרקעי ישראל, חיטטה בארכיב וניסתה להעביר את השטח כולו על שמה. אמי לא ידעה במה מדובר – היא מעולם לא הייתה במנהל. אך יהודית התעקשה: בעלה אמר לה שהכיר מישהו שעבד במנהל ויודע.

בעודי מנסה למפות את ערימות הנייר, נשמעו שני צלצולים בהולים. דרך חריר ההצצה זיהיתי את ארנון. בחנתי את תנועותיו, ממתין שיסתלק. מדוע הוא נחוש כל כך בדעתו שלא לאפשר לי לעבוד? מדוע הוא חייב להפריע? אך ארנון לא זו ממקומו. הוא בהה בחריר ההצצה, כאילו ניחש שאני עומד מאחוריו, ואז צלצל עוד ארבע פעמים. "נו, תראה מי זה כבר", ביקשה טוני, ישנה למחצה, מחדר השינה. כשפתחתי את הדלת פרץ ארנון במונולוג. הוא שמע אנשים מדברים בחצר, אנשים שעובדים אצלו, אצל החמור, שנשלחו להטריד אותו כנקמה על כך שארנון שלח לו משטרה.

”אף אחד לא יתקוף אותך בשנתך,“ הבטחתי. ניסיתי לטרוק את הדלת, אך ארנון סרב לסיים את המפגש. הוא צריך שאשאל לו טלפון נייד, אמר. היו להם מכשירי קשר והם אמרו את המילה 'ארנון' כמה פעמים, בוודאות. הוא תחב את ידו הגדולה אל כיסו ודלה משם מטבע שנקל, תשלום על שיחת החירום שייאלץ לבצע מהטלפון הנייד שלי, לכשיותקף. הוא היה מבוהל ואומלל. למרות שהטריד אותי, ריחמתי עליו. נטלתי את שני השקלים והגשתי לו את הטלפון הנייד של טוני. אחר כך הסברתי לו איך מחייגים.

למחרת, בשעה שבע וחצי בבוקר, צלצל ארנון שוב. כשפתחה טוני את הדלת, קיבלה בחזרה את הטלפון הנייד שלה. הוא לא עשה שיחה בסוף, הסביר לה במבוכה, וביקש בחזרה את שני השקלים.

5.

לפני תשע שנים, בשבועות הראשונים למגוריי בבניין באחד העם, נהג ארנון לדפוק על דלתי כמעט מדי יום כדי לבדוק האם יש כבר בקבוקים חדשים. לאחר הטרדותיו הראשונות, התחלתי להניח על מפתח ביתי שקית ובה יכול הבקבוקים והמכלים של הימים האחרונים. בעקבותיי החלו להניח שקיות כל דיירי הבניין. לאורך כל תקופת מגוריי באחד העם, היה זה ביטוי הקרבה והשכנות היחיד שהפגינו דיירי הבניין זה כלפי זה. יחדיו, עזרנו לארנון לשמור על עצמאותו. במשך השנים הללו, בכל פעם שלגמתי סודה מבקבוק אישי, הופיע ארנון במחשבותיי. שקשוק הבקבוקים במעלה ומורד המדרגות הפך לפס הקול של הבניין.

בעקבות תקרית הטלפון, ומכיוון שהאמין שניצל ממתקפת פתע, העביר ארנון את כיסאו מהקומה השנייה אל קומת הקרקע, ממש בפתח הבניין. אולי עשה זאת כדי להתרחק ממוקד הרעש, ואולי כיוון שהעריך כי מקומו החדש – על גדת הרחוב, בסמוך לעוברים והשבים – יקטין את הסיכוי למתקפה נוספת. אל דירת הגג שלו – חדר כביסה שהוסב על ידי בעל הבית לחדרון זעיר ובו אסלה, מזרן וכיור רחצה – סירב לחזור. כשחזרנו ערב אחד, טוני ואני, מקניות במינימרקט שורצקי, מצאנו את ארנון יושב

בפתח הבניין כשמסכת נשימה חד־פעמית מכסה את פניו. לידו עמדה ליאן, השכנה מהדירה שמעלינו. אתמול בלילה, סיפר לה, התחיל להיחנק מריחות חזקים של עשן. הוא, בעל המחרטה, התחיל לשרוף דבר מה בתוך הדירה שלו והרוח מביאה את העשן הרעיל אל הגג. ליאן הנהנה והאזינה לארנון בסבלנות רבה. עמדנו שלושתנו בחדר המדרגות ורחרחנו סביב. באוויר עמד ריח הגוף החריף של ארנון ותו לא. אך טוני נראתה נרעשת. לאחר שעשתה סיבוב בחצר הכריזה שבכוונתה לעלות בעצמה אל הדירה של השכן, ולבדוק מה קורה.

סיבותיה היו עמה: לפני שתיים־עשרה שנים, כשעברה לראשונה להתגורר מחוץ לבית ההורים, יצא שותפה דאז אל הסלון ושאל אותה אם היא מריחה עשן. הוא נמנם בחדרו, סיפר לה, וחלם שהוא משתתף בקומז'ויץ. כשפקח את עיניו, ריח העשן נשאר סביבו. טוני לא הרגישה בדבר אך ליתר ביטחון הציצה מהחלון. למטה, ברחוב, התקהלה קבוצת אנשים שהביטה בקומות הבניין הגבוהות. כשהבחינו בטוני התחילו לצעוק ולהצביע – מעליה, על הגג, השתוללה שריפה. טוני והשותף נמלטו מיד מהדירה. אבל אז הבינה ששכחה את תיק הרישומים שלה בבית. היא כיסתה את פניה ועלתה שוב אל הדירה, כדי להציל את יצירתה. הסטודיו שלה מוקם אז באחד החדרים בדירתנו.

ארנון, נלהב משיתוף הפעולה של טוני, נידב עוד פרטים: הדירה היא בקומה החמישית, בצד הדרומי. בעל המחרטה הוא גבר צעיר, בן ארבעים, בשם כתריאל. יש לו הרבה שערות, הוסיף. ליאן התנדבה להצטרף אל טוני. אני, כמובן, סירבתי לקחת חלק בהטרדתו של שכן.

את הדלת פתח להן קשיש כבן שמונים, לבוש בתחתונים ובגופייה. הוא היה קצר רוח והזמין אותן, בתוכחה, לבדוק שאין מכוונת בדירה. כעבור כמה רגעים הופיעה גם אשתו של הקשיש, לבושה בחלוק בית. תפסיקו לאמלל את חיינו, ביקשה, אנחנו לא ישנים בלילה בגלל הרעשים והקללות מאנשי הבניין השכן. אם יימשכו ההטרדות נפנה בעצמנו למשטרה. טוני נבוכה, התנצלה ונמלטה במהירות מהזירה.

.6

ארנון גיחך כששמע על ממצאי הביקור. זוג הקשישים שפתחו את הדלת, הסביר, הם שחקנים ששכר הבעלים. לו טוני והשכנה היו נכנסות פנימה היו רואות את המכונה. להעלים ריח זו בעיה? הוא פיזר שם תרסיס. ארנון השיב לכל שאלה בנחרצות, כאילו הדברים מובנים מאליהם. לאחר התנצחות קצרה ביקשה טוני לוותר ולעלות לדירתנו. היא צדקה, לא היה טעם להמשיך בוויכוח. אך התעקשותו הרגיזה אותי. הוא היה משוקע כל כך בסיפורו, לא הרשה לאיש להפריע. המשכתי להציק לארנון בשאלות, מרותק לאופן הקליל, חסר המאמץ, בו המציא את הפרטים החסרים בעלילתו. כששאלתי איך ייתכן שאף אחד חוץ ממנו לא התלונן על רעש וריחות – לא רק בבניין שלנו, אפילו לא בבניין שלו – הסביר שכולם מפחדים, כל אחד דואג לתחת של עצמו. "האם גם המשטרה פוחדת מבעל המחרטה?" שאלתי. הלא היו פה השבוע שוטרים, ביקרו בדירה ולא מצאו כלום.

בטח שלא מצאו כלום, הפטיר. הוא ראה את האורות של הניידת ופירק את המכונה, דחף את החלקים לארונות. אבל ארנון, כך אמר, דיבר כמה פעמים בטלפון עם פקח עירייה בשם יקותיאל, שהיה פה ובדק את הריח ואמר שארנון צודק. עבורי היה זה רגע האמת. כעת ניתנה לי ההזדמנות לתפוס אותו בלשונו. "זה חמור מאוד," אמרתי, "אם פקח עירייה היה פה, הריח עשן ובכל זאת לא עשה דבר". ארנון היסס. "אני רוצה לדעת איך קורה דבר כזה," המשכתי בתקיפות, "שהעירייה יודעת ולא פועלת." ביקשתי מארנון את המספר של הפקח יקותיאל. הבטנו זה לזה בעיניים. "הוא אדם עסוק מאוד," סייג ארנון, "ובדרך כלל לא עונה." טוני ביקשה שאפסיק עם זה, אך התעלמתי. "זה לא משנה לי," אמרתי לארנון. "אני אשב על הקו כל היום." הוצאתי מתיבת הדואר שלנו פלייר של מסעדת בשרים חדשה והגשתי לארנון. "קח," אמרתי לו, "תרשום לי את המספר." הוא נטל את הנייר והכתיב, לאט-לאט ובקול רם, מספר מומצא של טלפון נייד.

למחרת, כשיצאה טוני מהבית בבוקר, מצאה פתקית קטנה דחוסה בחריץ הדלת. בכתב צפוף מאוד – תחילה מלמטה למעלה ואז גם בשוליים – פירט ארנון את השתלשלות העניינים מאז היום שהגיע לבניין לפני שלושים שנה ועד הערב האחרון, שבו עברנו, לדבריו, לצד של אויבו. הוא ביקש שלא אתקשר לפקח יקותיאל ושמעכשיו והלאה לא ניצור אתו יותר שום קשר, אפילו לא שלום במדרגות.

7.

ארנון נשאר בפתח הבניין. כעת מיעט לצאת מחדר המדרגות, ונותר לשבת שם רוב היום – מנומנם למחצה, בוהה בקיר הנגדי בעיניים פקוחות, כמו מסך מחשב במצב שינה. כשעצם את עיניו, זמזמו זבובים סביבו, כמת. הוא הפסיק כנראה להתרחץ בכיור דירתו או להחליף את בגדיו, והחל לטרוק את החלונות גם בשעות היום. חולצת הכפתורים התכלכלה שלו, מבד סינתטי זול, נמלאה כתמי זיעה, אוכל ומשקה. בשוכי הביתה נאלצתי להידחס בין הקיר לבין ברכיו של ארנון הישן. הכניסה לבניין הפכה למאורה שבה עמדו ריחות עזים של זיעה ומשקאות קלים נטולי גז. לעתים התווסף לאלו גם ריח חריף של שתן. עד היום לא הצלחתי להוכיח שהיה זה ארנון שהטיל את מימיו באופן קבוע בחדר המדרגות באותה תקופה, וכנראה שכבר לא יהיה בידי להוכיח זאת בעתיד. אך העובדות, אני חושב, מדברות בעד עצמן.

בעל הבניין, חולי מרדכי, לא רצה להתערב. בריאותו הנפשית של דייר, הסביר לטוני, היא לא עניינו. הוא רק משכיר דירות. ולעניין חדר המדרגות? בבקשה, תעשו ועד בית. במשך שמונה שנות מגורינו בבניין מעולם לא השקיע אפילו שקל אחד בשיפוץ הנכס. קירות הבניין התקלפו מבלי להיזבע מחדש, ואת החצר המשותפת פינה מעשבייה רק כשקיבל התראה אחרונה מהעירייה. כל רצונו היה לקבל אישור להרוס את הבניין ולבנות אחר, גבוה יותר, תחתיו. עד אז השכיר את הדירות במחיר נמוך לאנשים שלא הרבו לצאת מדירתם או לכאלו שלא הרבו להימצא בה. מדי שנה היו מתחלפים כמעט כל דיירי הבניין, למעט עמי שירן מדירה 6,

שכן ביישן ומזוקן, בן קרוב לשישים, שהיה בעל הדירה היחיד. שירן סירב למכור לחולי את הנכס למרות שידולים רבים.

“אבל ארנון זה משהו אחר,” ניסתה טוני. “הוא מתגורר אצלך שלושים שנה, זה לא דייר רגיל.”

“שלושים שנה?” אמר חולי בפליאה. “הוא נכנס לבניין שנה או שנתיים לפניכם.”

באחד הבקרים, כשיצאתי עם טוני לסידורים, פגשנו את ליאן במסדרון ושוחחנו אתה על מצבו של ארנון. עם שלושתנו לא החליף מילה כבר שבועיים¹. ליאן סיפרה שדיברה עם האחראית עליה במשרד הרווחה וביקשה שישלחו עובדת סוציאלית לטפל בארנון בדחיפות. “זה כנראה יקרה השבוע,” אמרה.

רצה המקרה ואספן חשוב התעניין אז ברכישת אחת מיצירות הפיסול של טוני, שהוצגו כמה חודשים קודם לכן בתערוכה בירושלים. טוני קבעה אתו פגישה בדירתנו, שאליה היה צפוי להגיע יחד עם מנהלת האוסף. בבוקר ביקורו מילאתי שלושה דליים במי קצף ורחצתי את חדר המדרגות מצחנתו. פתחתי את החלונות והתחלתי מקרצף את חלל הכניסה מריחות השתן, המיץ והזיעה. בעיצומו של הקירצוף חלף לידי עמי שירן.

“כל הכבוד, לחש כשעבר על פני, “כבר אי אפשר היה לנשום פה.”

האספן ויתר, בסופו של דבר, על רכישת היצירה של טוני. אך דווקא עמי שירן היה זה שהכניס את היד אל הכיס. הוא התרשם מהיוזמה שנטלתי, והחל להתייחס אלי כאל ראש ועד הבית. בכל פעם שנתקלתי בו במדרגות או בפתח הבניין, החל לבוא אלי בטענות – למה אין אור כל כך הרבה זמן בחדר המדרגות? אולי אנש לקנות נורות? ולמה שלא תביא מנקה אחת לשבוע? באחת הפעמים העביר לי מאתיים וחמישים שקלים, תשלום מראש לנורות, חומרי ניקוי וחלקו היחסי בשכר מנקה לשלושה חודשים. את מרבית הסכום אני חייב לו עד היום.

¹ חוץ מפעם אחת, יומיים אחרי שהכריז על הנתק. ארנון ראה אותי יורד במדרגות, שכח מהעניין וביקש שאביא לו ששיית מים מינרלים מ־AM:PM.

.8

כשחזרתי לעסוק בסכסוך המשפטי של אמי ושל משפחת גרינשפן, התחוללה פריצת דרך. לפתע יכולתי לקשר בין כמה התרחשויות שנדמו לאמי ולי בלתי קשורות עד אז, ושהסבירו את מניעיהם של יהודית ובעלה ואת השינוי הבלתי ברור בהתנהגותם. עד אותו הרגע הסברנו זאת ברשעותו הסתמית של הזוג – מוטיבציה שטוחה, חסרת מורכבות ועושר. הנחנו שבמשך כל השנים זממו את המהלך נגדנו, ורק המתינו לשעת הכושר המתאימה. בינתיים רצו להרדים אותנו, לשדר עסקים כרגיל, ולכן סייעו הוא ואשתו לאמי כשבנתה את ביתה בנחלת המשפחה. אך כעת, כשעברתי על הרשימות, הבנתי שלקרוואן שביקש להניח בן אחותה השנייה של אמי יש חלק מכריע בפרשה. כמה חודשים לאחר שהתיישבה אמי באזור, נישא בן אחותה השנייה לעובדת פיליפינית. לשניים לא היה כסף לדירה, ואמי, שלא נזקקה כעת לכל השטח הגדול שירשה, הציעה לו להניח שם קרוואן ולהתגורר בו בחינם. כעבור כמה שבועות החלו עבודות הבנייה. בן האחות כיסה חלק ניכר מהשטח בבטון וייצק יסודות להנחת קרוואן. ההתנגדות הראשונה שהגישו יהודית ובעלה להיתר הבנייה של אמי הוגשה שבועות ספורים לאחר שעלה הטריקטור הראשון על הקרקע. כנראה, הבנתי עכשיו, נעלבו על שאמי העניקה את הקרקע לבן אחותה השנייה, ולא לאחת משלוש בנותיהם.

קמתי משולחן המחשב ויצאתי נרגש אל המרפסת. מניעיהם של אויביי וגיבורי סיפורי הפכו עכשיו קטנוניים ועשירים יותר, התחילו להתגבש לעלילה. יכולתי לזהות שינוי במקום התנהגות מונוטונית. כשהבטתי החוצה אל הרחוב ראיתי את ארנון פונה לאטו מרחוב החשמונאים אל אחד העם, גורר עגלת בקבוקים מקרקשים. הוא נעל נעליים אורתופדיות מרופטות, ורק כעת הבחנתי, מדרך הילוכו, שרגלו האחת קצרה יותר מאחותה. כשהתקרב אל הבניין זינקה ניידת לבנה שחנתה עד אז בקצה הרחוב. שני גברתנים קפצו ממנה וניהלו עם ארנון דינן ודברים קצר. מיד אחר כך תפסו אותו באחיות בריח והושיבו אותו בכוח בתוך הרכב. אז הזריקו לו זריקה קטנה בירך. "היי!" קראתי, ומיהרתי להביא עט משולחן המחשב. שירבטתי בזריזות את מספר לוחית הרישוי על זרועי. דלתות

הרכב נסגרו ותוך רגע נעלמה הניידת במורד רחוב רש"י. כששוחחתי עם מוקד המשטרה, התברר שלוחית הרישוי שייכת לבית החולים "אברבנאל".

9.

בימים הראשונים לאשפוזו הכפוי של ארנון לא אפשרו לנו אנשי הצוות לדבר עמו. אף שהתקשרתי שוב ושוב, הם לא הסכימו לספר מדוע נחטף מביתו. לבסוף גילתה ליאן את הסיבה. יומיים קודם לכן נפגשה העובדת הסוציאלית עם ארנון. הם עלו אל הגג, ובמהלך שיחתם, בעוד ארנון שוטח בפניה את כל נפתולי סכסוכו המדומיין עם בעל המחרטה, התריע באוזניה כי הסכסוך "ייגמר ברצח". היא רשמה את הדברים, ומיד כשחזרה למשרדה פנתה למשטרה.

גם כשהתאפשר לארנון לקבל שיחות, סירב לשוחח עמי, עם טוני או עם ליאן. לאחות האחראית אמר שהוא רוצה לדבר רק עם השכן מדירה 6, שאת שמו לא זכר. אך עמי שירן לא היה בבית. חולי היה אז בטיול עם אשתו בקוסטה ריקה, ואי אפשר היה ליצור עמו קשר.

למחרת, לאחר שהצלחתי לאתר את עמי בדירתו, התכנסו בביתי כל דיירי הבניין. עמי התקשר לבית החולים ושוחח עם ארנון בלחישת. עובדת הרווחה הבינה לא נכון, הסביר לו ארנון. הוא התכוון שכתריאל ירצח אותו, את ארנון, לא שהוא ירצח את כתריאל. הרי הוא אדם טוב, לא מסוגל לפגוע בזבוב. הוא ביקש, דרך עמי, שכולנו נחתום על מכתב שבו ייכתב שהוא שכן טוב ולא הרביץ לאיש. אבל לפחות לא עצרו רק אותו, אמר. גם כתריאל נמצא אתו במוסד. הוא עוד לא ראה אותו, אבל שומע אותו צוחק כל הזמן, מאחד החדרים. לפני שניתק, ביקש מעמי שיתקשר כל יום. כעבור חודשיים שוחרר ארנון מהמחלקה הסגורה. כשחזר אל הבניין, קשה היה לזהותו. בגדיו היו חדשים ומגוהצים, שיערו הדליל מסורק. הוא הגיע כדי להיפרד. רשויות הרווחה הציעו לו לעבור מחדרון הכביסה אל דירת שני חדרים מסודרת בבניין מוגן בתל כביר, שם יקבל גם קצבה קטנה. מכיוון שייחס את שחרורו למכתב עליו חתמו כל הדיירים, הכריז כי הוא סולח לכולם. כל דיירי הבניין השתתפו בארוחת ערב שנערכה בדירתנו

לכבוד שחרורו ומעברו לביתו החדש, ארוחה שיזמתי אני, לתדהמתה של טוני. לבקשת ארנון, אכלנו כולנו את המאכל החביב עליו: חביתה. הוא אמר שיתגעגע מאוד לשכונה. למרות שכבר לא יצטרך את הבקבוקים שבביל פרנסה, בכונתו להמשיך להסתובב כאן, גם בימי שבת, אולי יבוא בטקסי. גם לעמי שירן הייתה הודעה: הוא החליט למכור את דירתו לחולי ולקנות דירה חדשה במגדלי שרונה, בקומה נמוכה. הרמנו כוסית לחיים: לחיי ארנון מזרחי, עמי שירן וכל דיירי הבניין. מעט אחרי שעזבו האורחים התקשרה אמי. בשבוע הבא, סיפרה לי, יניף המנופאי את ביתה.

10.

אחד התנאים שהציב עמי שירן, משום מה, לפני שחתם על חוזה מכירת דירתו, היה זה: עד מועד הכניסה לדירתו החדשה במתחם שרונה, יחליפו עמי וליאן את דירותיהם זו בזו. ליאן התקוממה, כמובן, אך לא הייתה לה ברירה. בחוזה לא אוזכר מספר הדירה שאותה שכרה, ומשום שכל הדירות בבניין היו זהות במדויק זו לזו, נאלצה להעביר את כל חפציה לדירה המקבילה באותה הקומה. חולי הבטיח לה כי בתמורה לא יעלה את שכר הדירה בשנה הבאה – אך בעוד שנתיים, בישר לה, הבניין ייהרס. שבוע לאחר שעברה להתגורר בדירה העורפית פגשתי את ליאן במסדרון. היא נראתה חיוורת מאוד ועיניה טרוטות. כששאלתי אם הכל בסדר, השיבה "ממש לא". הראש מתפוצץ לה, סיפרה. היא לא מצליחה לחשוב. מאז שעברה לדירה של עמי היא שומעת רעשים צורמניים של קידוח. רעש מכני, הולם, בלתי פוסק. אי אפשר לישון. היא כבר לא יודעת אם היא השתגעה או מה. כמה שבועות לאחר אותו מפגש, נעלמה מהנוף. היא עברה לגור אצל ההורים, סיפרה לטוני כשהתקשרנו לשאול לשלומה. כעבור חודש נכנס לדירתה דייר חדש.

יוני רז פורטוגלי – כותב ותסריטאי יליד יפו. יצירותיו מתפרסמות ב'תרבות וספרות' ובכתב העת 'מעין'. מסותיו התפרסמו באתר n+1. רומן שושלתי פרי עטו, המתאר את קריירת הספרות הכושלות של אבותיו למשפחת פורטוגלי, נמצא בכתובים.